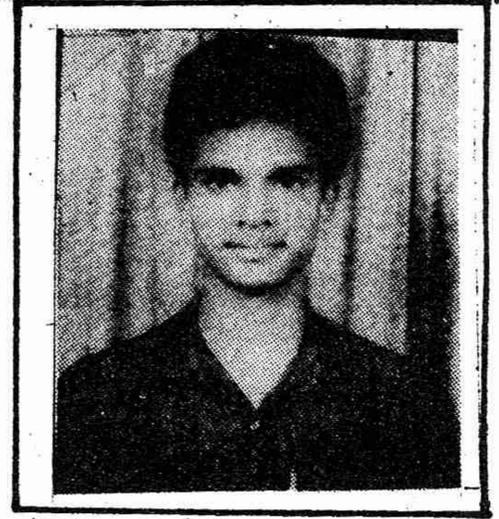

క్వత్యక్రం

గరిమెళ్ళ నారాయణ

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలు కావస్తోంది. వేసవికాలం కావడం వల్లమో ఎండతీవ్రత ఎక్కువగా ఉంది.

ఈ ఎండల్లో, ఓ గంటసేపు కూర్చుని వినే ఆ లెక్కల ప్రైవేట్ కి వెళ్ళకపోతే వచ్చే నష్టమెంటో అనుకుంటూ సైకిల్ ని భారంగా తొక్కుతూ వెళ్ళడం మొదలెట్టాను. వెళ్తున్నది మెయిన్ రోడ్డుమీద కాబట్టి, ఒళ్ళు దగ్గరుంచుకుని సైకిల్ తొక్కుతున్నాను.

ఇంతలో నా ముందెళ్ళున్న స్కూటర్ మీంచి కొన్ని పుస్తకాలు రోడ్డుండా చిందరవందరగా పడిపోయాయి. స్కూటర్ నడుపుతోన్న వ్యక్తి అది గమనించి, తన స్కూటర్ ని రోడ్డుకి ఒక పక్కగా స్టాండ్ వేసి, తన ఇన్షర్స్ ని సర్దుకుంటూ హడావిడిగా పుస్తకాల వైపు వస్తున్నాడు. ఆయనకి సాయపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో సైకిల్ ని రోడ్డుప్రక్కన స్టాండ్ వేసి అటువైపు వెళ్ళాను. ఆ సరికే కొన్ని పుస్తకాలు వచ్చేపోయే వాహనాల కిందపడి నలిగిపోయాయి.

మిగిలినవి కూడా నలిగిపోకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో రోడ్డుకు మధ్యగా పడిఉన్న కొన్ని పుస్తకాలను హడావిడిగా ఏరేను. అతనుకూడా పుస్తకాలను గబగబా ఏరుతున్నాడు. మేం రోడ్డు మీద ఉండడం వల్ల వచ్చేపోయే వాహనాల రాకపోకలకు కొంచెం అంతరాయం ఏర్పడింది.

అన్ని పుస్తకాలు ఏరెయ్యడం అయిపోయాక ఆయన తన స్కూటర్ వైపు నడిచాడు. నలిగిపోయిన పుస్తకాలను చూసి, “ఘ్” అంటూ చికాకుతో కూడిన బాధను వ్యక్తం చేశాడు.

ఆయన స్కూటర్ ను సమీపించాక, ఒక తాడును తీసి సీటుమీద ఉంచాడు. నేను దాని సాయంతో పుస్తకాలన్నింటినీ కట్టకట్టాను.

ఆ కట్టను తీసి, ఆయన స్కూటర్ పై తన కాళ్ళు పెట్టుకునే దగ్గర దాన్ని ఉంచి, స్టాండు తీశాడు.

తన కూలింగ్ కళ్ళద్వారాను సవరించుకుంటూ నావైపు చూసి “థాంక్స్” చెప్పాడు.

“ఆ ఫరవాలేదు లెండి” అని నేను అంటూండగానే దాన్ని స్టార్ట్ చేసి స్పీడుగా వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ పుస్తకాలు మళ్ళీ పడిపోతాయేమోనన్న సందేహంతో నేను కొంత సేపు అటువైపు చూస్తూండే పోయాను.

మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటయ్యింది. బయట

ఏదో శబ్దం విని “ఐసాచ్చింది” అంటూ మా అక్క కొడుకు ఎగిరి గంతేశాడు.

వెంటనే “ఐస్ ప్రూట్ కొనూ” అంటూ పేచీకి శ్రీకారం చుట్టాడు.

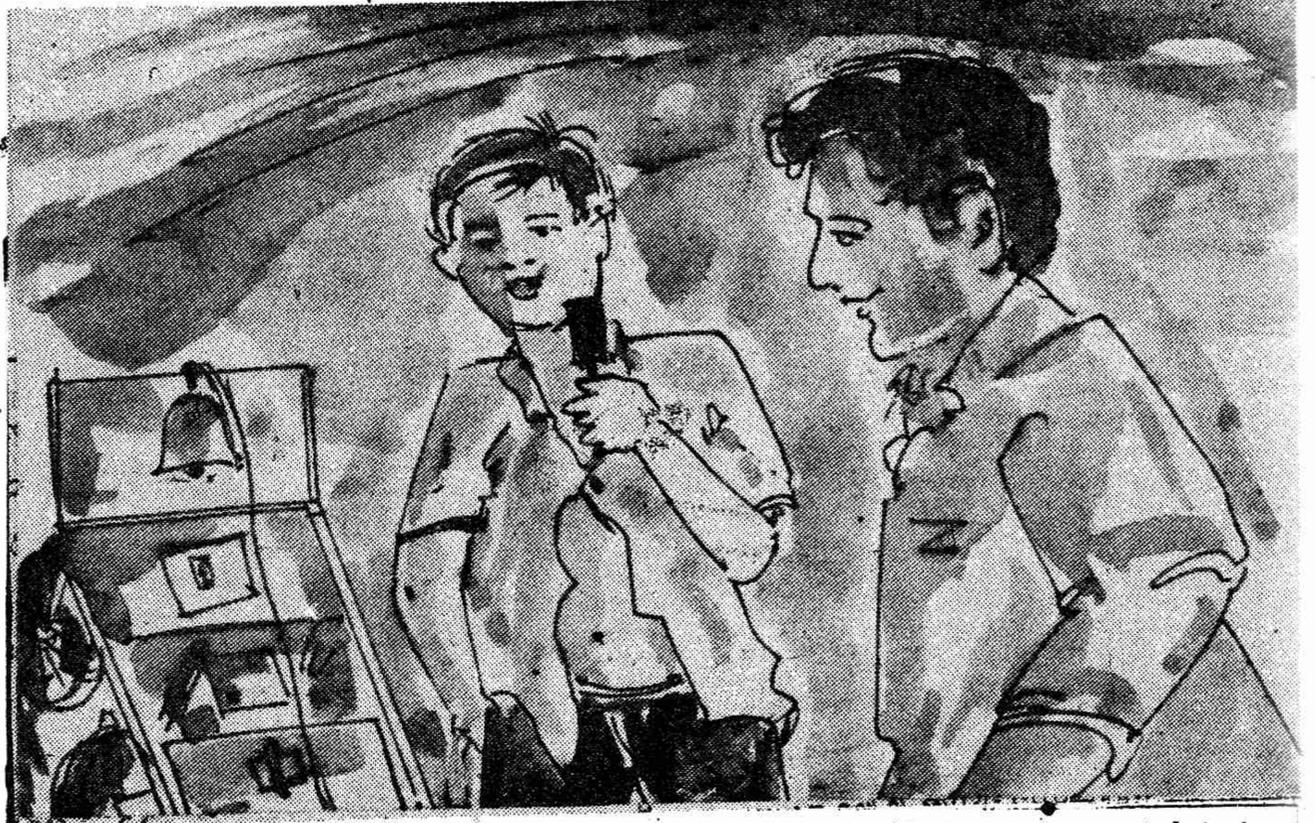
వాడి బాధ వదలేక షర్ట్ మార్చుకుని, వాడిని తీసుకుని వీధిలో కొచ్చాను.

“ఏయ్, ఇలారా” అని ఐసువాడి వైపు చూసి,

జేబులోకి చెయ్యి దూర్చాడు.

తన చేతిరెండు వేళ్ళు జేబుకున్న కన్నంలో నుండి బైటకు వచ్చేసరికి ఐస్ ప్రూట్ కొనడం కోసమని తను తెచ్చిన డబ్బులు ఎక్కడో పడిపోయాయని గ్రహించి, ఉలిక్కిపడ్డాడు.

చిన్న ఏడుపు ఛాయలు కనిపిస్తూండగా ఆ

పిలిచేసరికి వాడు తన సైకిల్ ని నడిపించుకుంటూ మా దగ్గరకు వచ్చాడు.

“ఒక ఐస్ ప్రూట్ నిచ్చు” అని వాడి చేతిలో రూపాయి నాణెం ఉంచాను. వాడొక ఐస్ ప్రూట్ ను తీసిచ్చాడు. అది మా అక్క కొడుక్కి అందించాను. ఇంతలో ఒక ఏడేళ్ళ పిల్లాడు కంగారుగా పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఐస్ ప్రూట్ వాడి వైపు చూసి “ఇగో పచ్చెసివ్వా” అంటూ ఆయాసపడుతూ అడిగాడు.

అందుకు వాడు ఒక పసుపు రంగు ఐస్ ప్రూట్ ను తీసి ఆ పిల్లాడి చేతికి ఇచ్చాడు.

ఆ పిల్లాడు డబ్బుల కోసమని తన షర్ట్

పిల్లాడు ఐస్ ప్రూట్ ని ఐస్ వాడికి అందించబోయాడు.

నేను ఆ పిల్లాడి చేతికి ఐస్ తో పాటు నెమ్మదిగా వెనక్కు నెట్టి, ఐస్ వాడికి నా జేబులో నున్న మరొక రూపాయి నాణెన్ని అందించాను.

అది చూసిన ఆ పిల్లాడి లో చిన్న ఆనందం తొంగి చూసింది. నాతో ఏదో మాట్లాడాలనుకున్నాడు.

అందుకు నిదర్శనంగా అతని రెండు పెదవులూ కదిలాయి. కాని ఎంధుకో, ఏం మాట్లాడలేదు. చిన్న నవ్వుతో ఆ పిల్లాడి కళ్ళు మెరుస్తూ ఉంటే నేను వాటివైపు చూస్తూ ఉండిపోయాను.

నావైపు కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా చూసి, చివరలు

అరిగి చిరిగిపోయిన తన రబ్బరు జోళ్ళు కాలి మడమలతో కలిసి శబ్దం చేస్తూఉంటే, గుండీలు లేని తన షర్ట్ రెండు చివరలా గాలికి విడిపోయి ఎగురుతుంటే, జారి పోతోన్న తన నిక్కరుని సైకి తోసుకుంటూ, వెనక్కి చూస్తూ ఆ పిల్లాడు పేరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

★ ★ ★

అది మే నెల. మధ్యాహ్నం పదకొండున్నరవు తోంది. ఎవరో రాజకీయ నాయకుడు హత్య చెయ్యబడటం వల్ల ఆ పార్టీ నాయకులు ఆ రోజు బంద్ కు పిలుపు నిచ్చారట.

ఫలితంగా ఎప్పుడూ హడావిడిగా ఉండే రోడ్డు బోసిపోయాయి. ఎండకూడా ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల రోడ్లమీద మనుషులు కూడా చాలా తక్కువగా ఉన్నారు.

వీధిలో తిరిగి తిరిగి ఇంట్లోకొచ్చి కూర్చున్న నన్ను చూసి నాన్నగారు, తనమిత్రుడి కూతురి పెళ్ళి ఉండడం వల్ల తను ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టాననీ, కొన్ని కాగితాలను అర్థంతుగా ఆఫీసుకు పంపాలనీ, అందుకోసం నన్ను వాళ్ళ ఆఫీసుకెళ్ళమని పురమాయించారు.

ఫలితంగా పద్దెనిమిది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న వల్లెటూరి ఎండలో, సైకిల్ మీద బయల్దేరడం నా వంతయ్యింది.

నేను బట్టలు మార్చుకుని, మూడ్రోజుల క్రితం కొనుక్కున్న టోపిని ఎండవేడి తట్టుకునేందుకు గాను బుర్రమీద తగిలించుకుని, నాన్నగారిచ్చిన కాగితాల నిజేబులో పెట్టుకుని సైకిల్ తొక్కుకుంటూ బయల్దేరాను.

అడుతూ పాడుతూ ఊరి నుండి ఆరు కిలో మీటర్ల దూరం వచ్చాను. ఊరికి దూరం అవుతుండడంతో రోడ్డుకి రెండు ప్రక్కలా పచ్చగా పండిన పంట పొలాలు, వాటిలోకి దారి తీస్తున్న పంటకాలువలూ కనిపిస్తున్నాయి.

వాటిని చూస్తూ ఏదో ఆలోచించుకుంటూ ముఖానికి పట్టిన చెమటను రుమాలుతో వత్తుకున్నాను.

ఇంతలో నేవెళ్ళే రోడ్డుమీద కొంచెం దూరంలో ఒకాయన వెళ్తు కనిపించాడు.

సైకిల్ అతనికి దగ్గరొతుండడంతో అతనంత ఎండలో వట్టి కాళ్ళతో తారు రోడ్డుమీద నడుస్తున్నాడని అర్థం అయ్యింది.

అతని చేతిలో ఉన్న క్యారెజీ, మాసిపోయి చిరుగులు పడి ఉన్న అతని ఖద్దరు బనీనూ, చెవిలో చుట్ట, నల్లగా ఉన్న అతని శరీరం చూస్తూంటే అతనో కూలీవాడని అర్థం అయ్యింది. నేనెళ్ళే వైపుగానే అతనూ వెళ్తున్నాడు. మధ్య మధ్యలో ఆగి ఆగి వెనక్కి చూస్తున్నాడు.

బహుశా ఎవరైనా నాలా ఖాళీగా సైకిల్ పై వస్తాన్న వాళ్ళని లిఫ్ట్ అడుగుదామన్నట్టుంది అతని ఉద్దేశం. అతని స్వరూపాన్ని చూసి నాకు అసహ్యం అనిపించి, అతన్నన్ను సైకిలెక్కించమని అడగకపోతే బావుణ్ణు' అని అనుకున్నాను.

సరిగ్గా నా సైకిల్ అతన్ని సమీపించేసరికి "ఇగో బాబూ, కొంచెం లిక్కుడకే, ఎక్కించి పెట్టవూ" అన్నాడు బ్రతిమాలుతూ.

"గాలిచాలదయ్యా" అంటూ సైకిల్ బైర్లలోని గాలిచాలదని వంకపెట్టి ముందుకి బయల్దేరాను.

రెండడుగుల దూరం సైకిల్ తో పాటు పరిగెత్తి "బాబ్బా బు, బాబ్బాబు" అంటూ ప్రాధేయపడ్డాడు.

నేనతన్ని పట్టించుకోలేదు. నీటుగా ఫ్యాంటూ, షర్టు వేసుకున్న నాకు అలాంటి వాణ్ణి నా వెనక కూర్చోపెట్టు కుని సైకిల్ తొక్కాలంటే అదోలా అనిపించింది.

అతన్నించి దాదాపు ఓ పది అడుగుల దూరం వెళ్ళాను. నా మనసు ఒక్కసారి చివుక్కుమంది.

సాటి మనిషి ఎండలో చెప్పుల్లేకుండా నడుస్తూ ఉంటే అతనిని పట్టించుకోకుండా వచ్చేసిన నా వైనానికి, నాకే సిగ్గునిపించింది.

వెంటనే సైకిల్ ను వెనక్కు మళ్ళించి కూలి వాడి దగ్గరకెళ్ళి, కూలివాడిని వెనక కూర్చోమన్నాను. అతడు సంతోషంతో వచ్చి కూర్చున్నాడు. 'ఇందాక గాలి చాలదన్నావు' అని అడుగుతాడేమో ననుకున్నాను.

కాని, నా గురించి తెలిసిన వాడిలా ఏం మాట్లాడలేదు. సైకిల్ ని స్పీడుగా తొక్కడం మొదలెట్టేను.

కొంతదూరం వెళ్ళాక పూరిగుడిసెలు కనిపించాయి.

"ఇదే బాబూ మా ఊరు" అని కూలివాడు చెప్పాడు.

కొంచెం ముందుకెళ్ళాక "ఇక్కడా పేయండి బాబూ" అన్నాడు.

అక్కడకి దగ్గరలో ఉన్న ఓ గుడిసెవైపు

చూపించి అదే తన ఇల్లని చెప్పాడు. తరువాత నా చేతులు పట్టుకుని "మంచో దివి, జాగరత్తగా ఎల్లు బాబూ" అని "మంచీళ్ళు కావా లేటి?" అని అడిగాడు.

'వద్దులే' అని చెప్పాను. అతని చేతివేళ్ళకున్న మట్టి నా చేతులకు అంటుకుంది.

దాన్ని చూసి, అతను తను కట్టుకున్న తలపాగా గుడ్డతీసి ఆ మట్టిని తుడిచాడు. ఎండకి ఎర్రబడ్డ అతని కళ్ళల్లో ఏదో చల్లని భావం కనిపిస్తోంది.

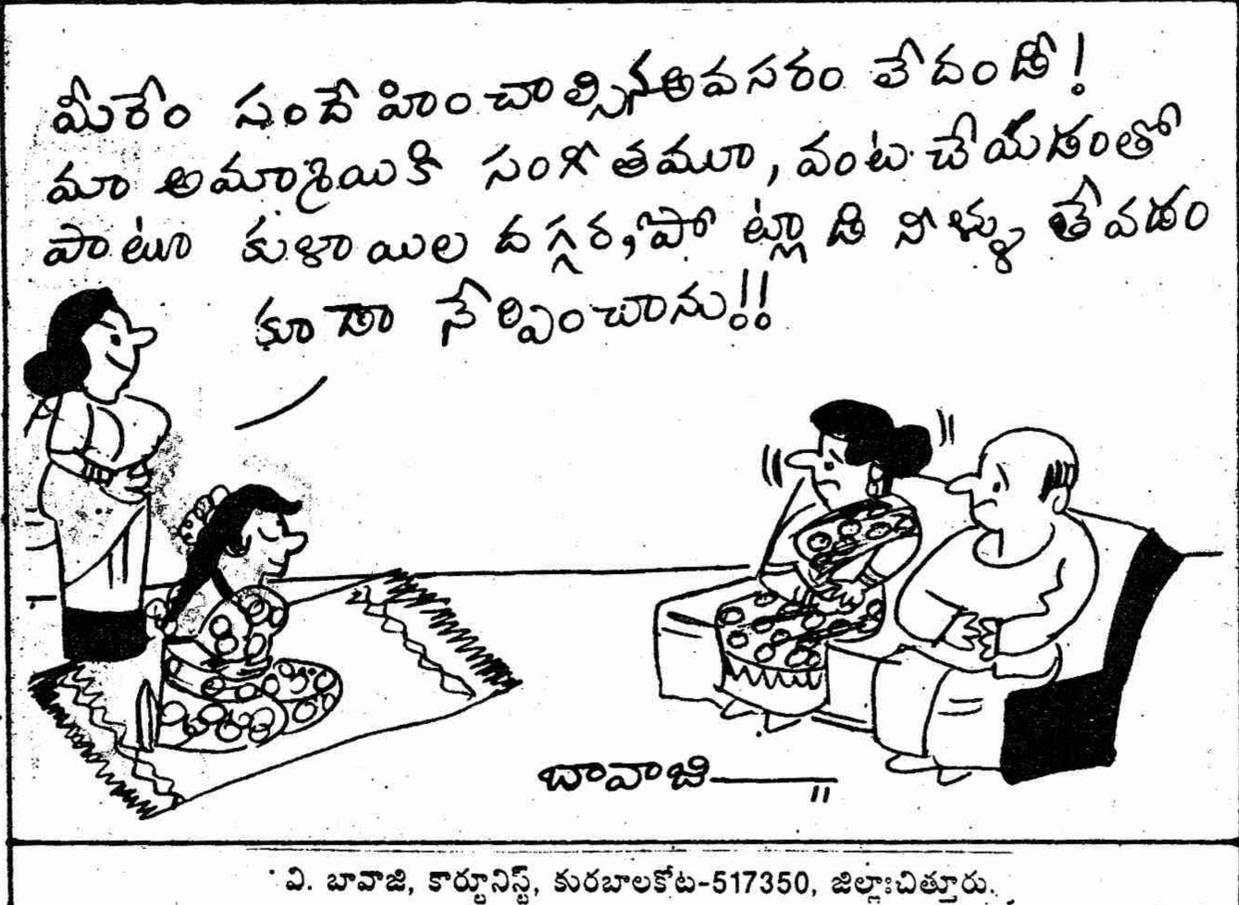
"జాగ్రత్త బాబూ... ఆ..." అని మళ్ళీ అని వెళ్ళిపోతూ "మరిసెలవు బాబూ... ఆ..." అంటూ వెనక్కి తిరిగి చూస్తూ అతను వెళ్ళిపోతున్నాడు. నా పని గుర్తొచ్చి అక్కణ్ణించి తొందరగా వెళ్ళిపోయాను.

★ ★ ★

స్కూటర్ మీద పోతోన్న వ్యక్తి తన 'కృతజ్ఞత' ని ప్రత్యక్షంగా చెప్పినా దానిలో కనిపించని కృతజ్ఞత-కూలి వాడు, చిన్న పిల్లాడు ఎక్కడా 'కృతజ్ఞత' అనే పదానికి సంబంధించిన మాటలు చెప్పకపోయినా అందులో కని పించిన కృతజ్ఞతా నన్ను ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తాయి.

కల్పషంలేని ఓ చిరు హృదయం, మలినం కాని ఓ కూలివాడి మనసుల్లోంచి పెల్లుబికిన భావాలకు, నవనాగరికత నుండి ఊడిపడిన ఓ నవ్య పదానికి మధ్యగల వ్యత్యాసాన్ని ఎవ్వరూ పూర్ణతరేని తెలిసింది. హృదయంలో నుండి వచ్చే భావాలు హృదయాన్ని కట్టి పడెయ్యగలవనీ, నాలిక చివరల నుండి రాలి పడిన మాటలు గాలిలో కొట్టుకు పోతాయని ఋజువయ్యింది.

★

వి. బావాజి, కార్వానిస్ట్, కురబాలకోట-517350, జిల్లా: చిత్తూరు.